

บทที่ 2

ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดที่นำมาใช้เป็นแนวทางในการศึกษามีดังนี้

2.1.1 แนวคิดเกี่ยวกับหนี้มีปัญหา

2.1.2 แนวคิดด้านการวิเคราะห์เครดิต (credit analysis)

2.1.3 แนวคิดด้านการจัดชั้นหนี้และติดตามหนี้

2.1.1 แนวคิดเกี่ยวกับหนี้มีปัญหา

1) ปัจจัยภายนอก ได้แก่ ปัจจัยที่ไม่สามารถควบคุมได้ หากปัจจัยดังกล่าวเปลี่ยนแปลงไปจะส่งผลกระทบต่อชำระคืนค่างวดที่ลูกหนี้เข้าซื้อ ได้แก่

1.1) ภาวะเศรษฐกิจ ซึ่งถือว่าเป็นปัญหาลำคัญของการประกอบธุรกิจ กล่าวคือ ถ้าหากภาวะเศรษฐกิจดีหรือเจริญรุ่งเรืองก็จะส่งผลให้การประกอบธุรกิจมีการขยายตัว และเจริญรุ่งเรืองไปด้วย แต่ถ้าภาวะเศรษฐกิจซบเซาหรือตกต่ำก็จะทำให้เกิดการชะลอตัวในการลงทุน และมีปัญหาในการประกอบธุรกิจ บางประเภทธุรกิจจะประสบกับปัญหาที่รุนแรงถึงขั้นล้มละลายไปได้

1.2) การเปลี่ยนแปลงนโยบายของรัฐบาล หรือธนาคารชาติ กล่าวคือ การกระทำใด ๆ ของรัฐบาลหรือธนาคารชาติที่เป็นไปตามกฎหมาย หรือกฎระเบียบของธนาคารชาติซึ่งมีความจำเป็นต้องปรับเปลี่ยนนโยบายใหม่เพื่อให้มีความเหมาะสม เช่น การควบคุมการเข้าซื้อรถยนต์เก๋งนั่งส่วนบุคคล โดยกำหนดให้มีเงินดาวน์ไม่ต่ำกว่า 25% ผ่อนชำระไม่เกิน 48 งวด การเปลี่ยนแปลงของอัตราดอกเบี้ย เป็นต้น

1.3) การเกิดโรคระบาด ,เกิดเหตุการณ์อุบัติภัย หรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นโดยไม่คาดคิด

2) ปัจจัยด้านตัวลูกหนี้ ได้แก่ ลูกหนี้มีฐานะทางการเงินไม่มั่นคง หรือความสามารถในการหารายได้ต่ำ อันแสดงถึงความสามารถในการชำระหนี้อ่อน รายได้ลูกหนี้ไม่แน่นอน การทำธุรกิจเกินตัว ปัญหาด้านการบริหารงาน ปัญหาด้านการตลาด ปัญหาเทคโนโลยี

ผู้ผลิต ลูกหนี้ขายรถให้กับบุคคลอื่นแล้วไม่มาทำเรื่องโอนสัญญาเช่าซื้อ ไม่สามารถติดตามลูกหนี้ และรถคืนได้ เนื่องจากลูกหนี้ย้ายที่อยู่อาศัยโดยไม่แจ้งให้ทราบ เช่าซื้อรถและนำไปใช้ผิดวัตถุประสงค์ หรือการเช่าซื้อแทนกัน ปัญหาที่สำคัญของธุรกิจเช่าซื้อก็คือ ปัญหาเกี่ยวกับรถเช่าซื้อสูญหาย หรือเกิดอุบัติเหตุ รถถูกจับในคดีอาญากรณีนำรถที่เช่าซื้อไปใช้บรรทุกของผิดกฎหมาย ปัจจัยเหล่านี้จะส่งผลให้เกิดปัญหาการค้างชำระค่างวดเช่าซื้อ

3) ปัจจัยภายในธุรกิจ ได้แก่ ปัจจัยที่เกิดทางด้านภายในของธุรกิจเช่าซื้อเอง เช่น เป้าหมายและนโยบายการปล่อยสินเชื่อไม่รัดกุม เจ้าหน้าที่สินเชื่อขาดคุณธรรม ขาดระบบการควบคุมการติดตามหนี้ที่ดี เจ้าหน้าที่ติดตามหนี้ไม่มีประสิทธิภาพ ให้เช่าซื้อรถยนต์แก่ลูกค้าไม่พึงประสงค์

2.2.2 แนวคิดด้านการวิเคราะห์เครดิต

การปล่อยสินเชื่อเช่าซื้อรถยนต์เพื่อให้เร่ร่อนได้

คือ เมื่อถึงกำหนดเวลาชำระค่างวดจะต้องเก็บค่างวดเช่าซื้อได้ ถ้าเก็บไม่ได้จะต้องรับรถส่งคืนธนาคารได้ ถ้ารับรถส่งคืนทางบริษัทไม่ได้ก็จะต้องสามารถฟ้องร้องบังคับคดีได้ โดยมีการกำหนดหลักเกณฑ์วิธีปฏิบัติให้ชัดเจน รัดกุม เพื่อให้ได้สินเชื่อที่มีคุณภาพ และมีความเสี่ยงน้อยที่สุด จะต้องมีข้อมูลผู้เช่าซื้อ ข้อมูลผู้ค้ำประกัน ครบถ้วน ถูกต้อง สมบูรณ์ เพื่อสามารถใช้ในการติดตามหนี้ได้อย่างเพียงพอเมื่อมีปัญหา (คารณี พุทธิวิบูลย์ : 2525)

หลักการวิเคราะห์เครดิตที่ใช้กันทั่วไปจะใช้หลักนโยบาย C s policy และ P's policy

1) **characteristic** คุณสมบัติของผู้ขอสินเชื่อ เป็นการวิเคราะห์ลักษณะภายในของบุคคลทั้งทางด้านพฤติกรรม และบุคลิกลักษณะรวมไปถึงอุปนิสัยของผู้ขอสินเชื่อ การวิเคราะห์คุณสมบัติของผู้ขอสินเชื่อด้านต่าง ๆ ประกอบด้วย ความรับผิดชอบ ความมั่นคงทางด้านที่อยู่อาศัยและการทำงานสถานสมรส ความซื่อสัตย์สุจริต ความตรงต่อเวลา ความเสมอต้นเสมอปลาย ซึ่งคุณสมบัติดังกล่าวจะสะท้อนถึงแนวโน้มการชำระหนี้ในอนาคตด้วย

2) **capacity** ความสามารถในการชำระหนี้ เป็นการวิเคราะห์ปัจจัยที่เป็นส่วนประกอบของความสามารถในการชำระหนี้ โดยเฉพาะขอสินเชื่อส่วนบุคคล อันประกอบด้วยความสามารถในการหารายได้ (ค่าจ้าง เงินเดือน และรายได้อื่น ๆ) แบบแผนการใช้จ่าย จำนวนสมาชิกในครัวเรือน เสถียรภาพการทำงาน การศึกษา ความชำนาญในอาชีพ และจำนวนหนี้สินที่มีอยู่ ซึ่งองค์ประกอบต่าง เหล่านี้จะนำไปใช้ประเมินความสามารถในการชำระหนี้ของลูกค้า

3) **capital** เงินทุน ถึงแม้ว่าการประเมินความสามารถในการชำระหนี้ จะสามารถตอบปัญหาที่ว่า ผู้ขอสินเชื่อจะสามารถชำระหนี้สินได้หรือไม่ แต่เงินทุนนี้จะทำให้ทราบ

เพิ่มเติมว่าผู้ขอสินเชื่อจะสามารถชำระหนี้ภายในจำนวนเงินเท่าใด ซึ่งเงินทุนนี้จะแสดงถึงความมั่นคงทางการเงินของผู้กู้ ซึ่งถ้าเป็นการกู้ยืมจำนวนมากเงินทุนจะเป็นปัจจัยสำคัญอีกอย่างหนึ่งในการอนุมัติสินเชื่อ โดยส่วนประกอบในการวิเคราะห์เงิน ได้แก่ การถือครองสินทรัพย์ และเงินออม เป็นต้น

4) condition สถานการณ์แวดล้อมโดยทั่วไป เช่นภาวะเศรษฐกิจ เป็นต้น คือสภาพการเปลี่ยนแปลงในภาวะเศรษฐกิจทั้งระยะสั้นและระยะยาวซึ่งอาจจะมีผลกระทบกระเทือนต่อความเสี่ยงในการให้สินเชื่อได้ การพิจารณาสภาพทางเศรษฐกิจโดยทั่วไปประกอบด้วย สถานการณ์ทางการเมือง การเปลี่ยนแปลงทางสภาพเศรษฐกิจ (อาทิ การเปลี่ยนแปลงอัตราดอกเบี้ย การเปลี่ยนแปลงดุลการชำระเงิน ภาวะเงินเฟ้อ และการว่างงาน) การเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศและเทคโนโลยีที่กระทบต่อการผลิต เป็นต้น ซึ่งการเปลี่ยนแปลงในปัจจัยเหล่านี้จะทำให้ความสามารถในการชำระหนี้แตกต่างกันไปด้วย ซึ่งจะมีผลต่อความเสี่ยงของผู้กู้ในที่สุด

5) collateral หลักประกัน ในการวิเคราะห์สินเชื่อ นั้น ถึงแม้ว่าจะทราบความสามารถในการชำระหนี้ หรือเงินทุนของผู้กู้แล้ว การที่จะลดความเสี่ยงของผู้กู้นั้นจำเป็นต้องมีหลักประกัน อันจะช่วยลดความเสี่ยงหนี้สูญได้อีกส่วนหนึ่ง ทั้งนี้เพื่อป้องกันความผันผวนของความสามารถในการชำระหนี้ที่อาจจะเกิดขึ้นได้ อย่างน้อยที่สุด ผู้ให้กู้ยังมีประกันอื่น ๆ แทนการชำระหนี้ ซึ่งหลักประกันหรือหลักทรัพย์ค้ำประกัน ได้แก่ ที่ดิน อาคาร โรงเรือน หรือบุคคลที่เชื่อถือได้ค้ำประกัน เป็นต้น

6) country ถิ่นฐานที่อยู่อาศัยของผู้เข้าซื้อ และผู้ค้ำประกัน หรือทำเลที่ตั้งที่เหมาะสมในการที่ลูกค้าประกอบธุรกิจ

นอกจากหลักเกณฑ์ **C's policy** ที่ใช้วิเคราะห์การกำหนดวงเงินสินเชื่อเพื่อป้องกันหนี้ค้างชำระ หรือหนี้มีปัญหาแล้วยังมีหลักเกณฑ์ **P's policy** ซึ่งจะมีลักษณะคล้ายกับ **C's policy** แต่มีรายละเอียดบางส่วนที่แตกต่างกันไปดังนี้

1) people ปัจจัยตัวบุคคล เป็นปัจจัยที่ต้องพิจารณาทางด้านความรับผิดชอบของผู้กู้ยืม ประกอบด้วยมูลค่าสำเร็จในการทำงาน แนวโน้มการปฏิบัติงาน และความสามารถในการชำระหนี้โดยจะใช้ข้อมูลของสถาบันเกี่ยวกับประวัติการชำระหนี้ (ถ้ามี) มาประกอบการพิจารณา

2) purpose ความมุ่งหมายในการกู้ยืม เป็นการพิจารณาวัตถุประสงค์ของการกู้ยืมเงินว่าจะนำไปใช้ในด้านใด และการใช้นั้นจะเกิดประสิทธิภาพหรือไม่ ซึ่งโดยปกติจะจำแนกวัตถุประสงค์ของการกู้ยืมเป็น 2 ลักษณะคือ สินเชื่อเพื่อการบริโภค (สินเชื่อที่ผู้บริโภคนำไปซื้อสินค้าและบริการ) และสินเชื่อเพื่อการผลิตเพื่อนำไปใช้จ่ายในการซื้อวัตถุดิบ และเครื่องมือเครื่องใช้ต่าง ๆ

3) **payment** การชำระหนี้ เป็นการพิจารณาความสามารถในการชำระหนี้ โดยจะดูว่าผู้กู้มีความสามารถชำระหนี้เป็นจำนวนต่องวดเท่าใด ภายในวงเงินเท่าไร และระยะเวลายาวนานมากน้อยแค่ไหน เป็นไปตามเงื่อนไขในการกู้ยืมที่ระบุไว้หรือไม่ ปัญหาของการพิจารณาการชำระหนี้คือการประเมินความสามารถในการชำระหนี้ที่จะเกิดในอนาคต ซึ่งถ้าใช้ข้อมูลในอดีตและปัจจัยประกอบการประเมินความสามารถการชำระหนี้ แต่การให้ข้อมูลดังกล่าวอาจจะทำให้เกิดการประเมินคลาดเคลื่อนได้ ถ้าหากเกิดความผันผวนอย่างรุนแรงเกิดขึ้นในอนาคต

4) **protection** หลักการป้องกัน เป็นการพิจารณา การป้องกันความเสี่ยง โดยเลือกทางออกในการป้องกันความเสี่ยง การป้องกันโดยทั่วไปประกอบด้วย หลักประกันในส่วนของผู้กู้เงินจะพิจารณาจากการถือครองทรัพย์สิน หรือเงินออมที่มีอยู่ เป็นต้น และหลักประกันในส่วนของผู้ค้าประกัน ผู้รับผิดชอบรวมในหนี้สิน ประกอบด้วย หลักประกันของผู้ค้า หรือผู้กู้ร่วม และความน่าเชื่อถือของผู้ค้าประกัน หรือผู้กู้ร่วม เป็นต้น

5) **perspective** องค์กรประกอบรวม เป็นการพิจารณาโดยรวมของผู้กู้ ซึ่งจะพิจารณาจากอัตราความเสี่ยงของหนี้ที่สงสัยจะสูญ ความยุ่งยากในการเรียกเก็บ ต้นทุนในการฟ้องร้องเพื่อบังคับให้ชำระหนี้ และค่าใช้จ่ายในการประมวลทรัพย์สินขายทอดตลาด นอกจากนี้ในส่วนของผู้กู้ได้แก่การเปลี่ยนแปลงของรายได้ที่เกิดจากการกู้ยืมเงิน ตลอดจนการรักษาความสัมพันธ์ของผู้กู้ขั้นดีเอาไว้ในอนาคต

การตรวจสอบเครดิต

หลังจากที่ฝ่ายสินเชื่อได้รายละเอียดข้อมูลของลูกค้า และผู้ค้าประกันแล้ว จะมีการตรวจสอบข้อมูลทางเครดิตว่าลูกค้าได้ให้ข้อมูลถูกต้องเป็นจริงตามที่ได้แจ้งไว้หรือไม่ เกี่ยวกับที่อยู่เป็นหลักแหล่งหรือไม่ รายได้แน่นอนหรือไม่ มีความน่าเชื่อถือในข้อมูลขั้นต้นที่ให้ไว้หรือไม่ มีการปกปิดซ่อนเร้นจุดอ่อนอะไรบ้าง

2.2.3 แนวคิดด้านการจัดชั้นหนี้และติดตามหนี้

การจัดชั้นหนี้ที่มีปัญหา มีวิธีการจัดชั้น (graduation appeals) โดยอาศัยการประเมินสินเชื่อ (Credit appraisal) การจัดชั้นลูกหนี้และการกันสำรอง สำหรับลูกหนี้ที่จัดชั้นลูกหนี้ สถาบันการเงินได้จัดชั้นลูกหนี้ออกเป็น 5 ระดับตามคุณภาพของลูกหนี้และการกันสำรองหนี้จัดชั้นดังนี้ (พรนพ พุกกะพันธ์ และประเสริฐชัย ไตรเสถียรพงศ์, 2548: 91)

1) หนี้ปกติ หมายถึงลูกหนี้ที่ไม่ผิวนัดชำระหนี้ ได้แก่ลูกหนี้ค้างชำระดอกเบี้ยหรือต้นเงินไม่เกิน 1 เดือนนับแต่วันที่ครบกำหนดชำระต้องกันเงินสำรองร้อยละ 1.0

2) ลูกหนี้ที่กล่าวถึงเป็นพิเศษ หมายถึงลูกหนี้ที่ไม่มีสัญญาณว่าจะเกิดความเสียหาย แต่ฐานะหรือผลการดำเนินงานอ่อนลง ได้แก่ ลูกหนี้ค้างชำระดอกเบี้ยหรือเงินต้นไม่เกิน 3 เดือน นับแต่วันครบกำหนดชำระ ต้องกันเงินสำรองร้อยละ 2.0

3) ลูกหนี้ต่ำกว่ามาตรฐาน หมายถึงลูกหนี้ที่มีโอกาสที่จะก่อให้เกิดความเสียหาย หากปัจจัยที่เป็นจุดอ่อนไม่มีการแก้ไขหรือแหล่งที่มาหลักของการชำระหนี้อาจจะไม่เพียงพอ ได้แก่ ลูกหนี้ที่ค้างชำระดอกเบี้ยหรือเงินต้นไม่เกิน 6 เดือน นับแต่วันที่ครบกำหนดชำระต้องกันเงินสำรองร้อยละ 20.0

4) ลูกหนี้จัดชั้นสงสัย หมายถึงลูกหนี้ที่มีคุณภาพด้อยกว่า ลูกหนี้ที่จัดชั้นมาตรฐานหรือคาดว่าจะไม่สามารถเรียกให้ลูกหนี้ชำระคืนได้ครบถ้วน ได้แก่ ลูกหนี้ค้างชำระดอกเบี้ยหรือเงินต้นไม่เกิน 12 เดือน นับแต่วันที่ครบกำหนดชำระต้องกันเงินสำรองร้อยละ 50.0

5) ลูกหนี้จัดชั้นสูญ หมายถึงลูกหนี้ที่ไม่มีความสามารถชำระหนี้ได้โดยสิ้นเชิง หรือลูกหนี้ค้างชำระดอกเบี้ยหรือเงินต้นเกินกว่า 12 เดือน นับแต่วันที่ครบกำหนดชำระ ต้องกันเงินสำรองไว้ร้อยละ 100.0

เมื่อจัดประเภทได้แล้วก็นำไปจัดลำดับความสำคัญของแต่ละกลุ่ม ว่าควรจะติดตามด้วยวิธีใด หรือมีความถี่ในการทวงถามมากน้อยเพียงใด

การกำหนดเวลา (time the system) คือ การกำหนดหลักการไว้ว่าลูกหนี้ประเภทใดบ้าง กลุ่มใดบ้าง จะต้องมีการเรียกเก็บหนี้ หรือทวงถามกับภายในระยะเวลาอย่างไร ซึ่งบางประเภทระยะเวลาการบอกกล่าวหลังทวงถามจะมีผลในทางรูปคดี เมื่อมีการฟ้องร้องกันด้วย

โดยปกติทางธนาคารจะมีการทวงหนี้ดังนี้

1) การส่งเอกสารทางบัญชี ได้แก่ การส่งใบสรุปความเคลื่อนไหวบัญชีกระแสรายวัน (Statement) ใบแจ้งหักบัญชี (Debit note) ไปยังลูกหนี้เพื่อเป็นการแจ้งยอดหนี้ และเตือนให้ลูกหนี้ทราบ

2) การสื่อสารทางโทรศัพท์ เป็นการติดต่อที่สะดวกเร็วที่สุด เสียค่าใช้จ่ายน้อย สามารถเจรจาทำความเข้าใจในกันได้ดี นอกจากนี้ยังสามารถวัดความสามารถในการชำระหนี้ของลูกหนี้ได้ด้วย เช่นการที่ลูกหนี้เคยได้รับโทรศัพท์พูดคุยด้วยดี เปลี่ยนเป็นการไม่ยอมรับโทรศัพท์ ก็เป็นเครื่องชี้ว่า ลูกหนี้อาจจะเริ่มมีปัญหา ซึ่งธนาคารต้องรีบประเมินค่าสินเชื่อ (Credit appraisal) ของลูกหนี้ใหม่โดยเร็ว เพื่อทราบปัญหาให้แน่ชัดและหาทางแก้ไข

3) การใช้หนังสือ ซึ่งอาจจะเป็นลักษณะจดหมายส่วนตัว หรือหนังสือเป็นทางการลงนามโดยผู้มีอำนาจของธนาคาร หรือทนายความผู้รับมอบอำนาจ แล้วแต่ประเภทของลูกหนี้

4) การส่งโทรเลข โดยปกติจะไม่ค่อยได้ใช้เพราะเสียค่าใช้จ่ายสูง และการใช้โทรเลขเป็นการเปิดเผยมากเกินไป อาจทำให้ลูกหนี้อับอาย สัมพันธภาพระหว่างลูกหนี้กับธนาคารจะเสื่อมลง การเรียกเก็บหนี้ก็จะยากขึ้น

5) การส่งเจ้าหน้าที่ออกไปพบลูกหนี้ วิธีนี้ต้องเสียค่าใช้จ่ายทางด้านกำลังคน แต่จะได้ผลดีเพราะลูกหนี้อาจจะเกิดความเกรงใจ นอกจากนี้ยังมีโอกาสที่จะทราบความจริงถึงฐานะและกิจการของลูกหนี้ด้วย ข้อควรระวังคือ เจ้าหน้าที่ที่ไปติดต่อดังกล่าวต้องมีมนุษยสัมพันธ์ดี มีไหวพริบในการเจรจา

6) การใช้วิธีการทางกฎหมาย เป็นขั้นตอนสุดท้ายของการเรียกเก็บหนี้ ซึ่งธนาคารจะใช้กับลูกหนี้ที่มีปัญหามาก และยากต่อการแก้ไขแล้ว

2.2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

กรวรรณ วัฒนชัย (2539) ศึกษาปัจจัยที่มีผลกระทบต่อความต้องการสินเชื่อเพื่อการเช่าซื้อรถยนต์นั่งในจังหวัดเชียงใหม่ โดยมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อความต้องการสินเชื่อเพื่อการเช่าซื้อรถยนต์นั่ง โดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์ด้วยสมการถดถอย (regression analysis) ผลการศึกษาพบว่าปัจจัยที่มีผลกระทบต่อความต้องการสินเชื่อเช่าซื้อรถยนต์นั่ง ได้แก่ ราคาประเมินรถยนต์นั่ง รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และงวดการชำระหนี้ ส่วนปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับปริมาณความต้องการสินเชื่อเช่าซื้อรถยนต์นั่ง คืออัตราดอกเบี้ยเรียกเก็บ สำหรับการวิเคราะห์ความยืดหยุ่นของอุปสงค์สินเชื่อเช่าซื้อรถยนต์นั่ง พบว่าปัจจัยทางด้านราคามีอิทธิพลต่อความต้องการสินเชื่อเช่าซื้อมากกว่าปัจจัยทางด้านรายได้

นเรศวร สุกัณฐิต (2539) ศึกษาปัจจัยที่มีต่อหนี้จัดชั้นของธนาคารพาณิชย์แห่งหนึ่งในจังหวัดเชียงใหม่ โดยมีวัตถุประสงค์หลัก เพื่อศึกษาปัจจัยต่าง ๆ ที่มีอิทธิพลต่อหนี้จัดชั้นของธนาคารพาณิชย์ การศึกษากระทำโดยการเก็บรวบรวมข้อมูลจากลูกค้าธนาคารจำนวน 461 ตัวอย่าง อันประกอบด้วย กลุ่มลูกหนี้ขนาดเล็กวงเงินกู้ต่ำกว่า 1 ล้านบาท จำนวน 269 ราย กลุ่มลูกหนี้ขนาดกลางวงเงินกู้ ตั้งแต่ 1-5 ล้านบาท จำนวน 173 ราย และกลุ่มลูกหนี้ขนาดใหญ่วงเงินกู้เกิน 5 ล้านบาทขึ้นไป จำนวน 19 ราย โดยการวิเคราะห์ได้ใช้กรอบความคิดการให้

สินเชื่อด้วยหลักเกณฑ์ C (C's policy) ผลการศึกษาพบว่า ลูกหนี้ขาดประสบการณ์และมีความรู้ในการบริหารธุรกิจที่กู้ยืมเงินไปลงทุนไม่ดีพอจะมีผลกระทบต่อรายได้ที่เป็นผลตอบแทนจากการลงทุน ซึ่งมีจำนวนน้อยไม่เพียงพอต่อการชำระหนี้คืนได้ นอกจากนี้แล้วลูกหนี้ยังปิดบังข้อมูลที่แท้จริงต่อธนาคารทำให้เมื่อเกิดปัญหาต่อธุรกิจนั้น ๆ แล้วธนาคารไม่สามารถติดตามช่วยแก้ปัญหาได้ ประกอบกับลูกหนี้มีหนี้ภายนอกในระบบธนาคารที่เสียดอกเบี้ยในอัตราที่สูง และมุ่งชำระหนี้เหล่านี้เสียก่อน จึงเป็นผลกระทบต่อวงจรมูลเงินในระบบธนาคาร และทำให้ธุรกิจซบเซาขาดสภาพคล่องมากขึ้น ซึ่งกล่าวได้ว่าเพราะสาเหตุของการใช้เงินผิดวัตถุประสงค์โดยลูกหนี้ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับหลักทรัพย์ค้ำประกันพบว่าหลักทรัพย์บางประเภทเกิดปัญหาการเสื่อมสภาพและราคาตกต่ำ และเมื่อการชำระหนี้คืนมีการยืดระยะเวลาออกไปจึงยังทำให้มูลค่าหลักทรัพย์ใกล้เคียงกับการหนี้มากขึ้น และในส่วนที่เกี่ยวกับภาวะเศรษฐกิจของประเทศ พบว่าสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจ ตลอดจนภัยธรรมชาติเป็นอุปสรรคและเป็นปัญหาสำคัญที่ไม่เอื้อต่อการจำหน่ายผลผลิตที่ก่อให้เกิดผู้ลงทุนเกิดรายได้ที่เพียงพอต่อการชำระหนี้คืนได้

สุรพล ไหลมี (2539) ได้ศึกษา “ปัจจัยที่ทำให้เกิดดอกเบี้ยค้างรับของเงินกู้ประจำของธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) สาขานนทบุรี เชียงใหม่” พบว่า กลุ่มลูกหนี้ที่มีปัญหาการค้างชำระดอกเบี้ยส่วนใหญ่เป็นชายที่มีอายุระหว่าง 41-50 ปี การศึกษาปริญญาตรี กลุ่มลูกหนี้ส่วนใหญ่มีอาชีพเป็นเจ้าของธุรกิจส่วนตัว เป็นผู้ที่มีรายได้อยู่ในระดับ 10,001-30,000 บาท และส่วนใหญ่ได้รับสินเชื่อเงินกู้ประจำเพื่อที่อยู่อาศัย และได้รับเงินกู้ไม่เกิน 500,000 บาท สำหรับปัจจัยที่ทำให้เกิดดอกเบี้ยค้างรับมากที่สุด รองลงมาคือการเปลี่ยนแปลงนโยบายของรัฐบาลและการเกิดภัยธรรมชาติ ตามลำดับ ปัจจัยภายในนั้น อัตราดอกเบี้ยที่เพิ่มสูงขึ้นเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้เกิดดอกเบี้ยค้างรับมากที่สุด รองลงมาคือเงื่อนไขของการชำระหนี้และการปล่อยสินเชื่อโดยไม่มีประกันที่ดี ส่วนปัจจัยทางด้านตัวลูกหนี้ กลุ่มลูกหนี้ส่วนใหญ่เห็นว่า การใช้เงินผิดวัตถุประสงค์เป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้เกิดดอกเบี้ยค้างรับมากที่สุด รองลงมาคือ การใช้จ่ายเงินฟุ่มเฟือยและการทำการค้าเกินตัว

กรรณิการ์ จรรย์ชัยกุล (2543) ศึกษาปัจจัยที่ก่อให้เกิดหนี้มีปัญหามาของธุรกิจเช่าซื้อรถยนต์ของบริษัทลีสซิ่ง แห่งหนึ่งในเขตจังหวัดลำปาง ผลของการศึกษาจะใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงมาตรการการให้กู้เงินของบริษัทต่อไป ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาเป็นข้อมูลที่รวบรวมจากแฟ้มลูกหนี้ ของบริษัทสยามพาณิชย์ลีสซิ่ง จำกัด (มหาชน) สาขาจังหวัดลำปาง จำนวน 200 ราย แล้วทำการวิเคราะห์แบบ probit analysis ผลการศึกษาพบว่ามีตัวแปรอธิบายที่มีนัยสำคัญ 7

ตัว ได้แก่ รายได้ ประสิทธิภาพ ค่าแรง เงินให้สินเชื่อ ยอดนี้คงเหลือ อัตราร้อยละของเงิน
 คำนวณ และอาชีพรับราชการ หรือพนักงานรัฐวิสาหกิจ ผลการศึกษาพบว่า ลูกหนี้ที่มีรายได้สูง มี
 ประสิทธิภาพสูง ค่าแรงที่ชำระสูง ร้อยละของเงินค่างานสูง มีอาชีพรับราชการหรือพนักงาน
 รัฐวิสาหกิจ และการกำหนดวงเงินสินเชื่อต่ำ จะทำให้โอกาสเกิดหนี้มีปัญหาของลูกหนี้ต่ำ แต่ถ้า
 หากยอดหนี้คงเหลือน้อย โอกาสที่จะเกิดหนี้มีปัญหาสูง

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
 Copyright© by Chiang Mai University
 All rights reserved